

Srečanje s Slomškom

✍️ Jože Mlakar

S Slomškom sem se srečal že zelo zgodaj, ker je o njem večkrat govoril oče, seveda z besedami, ki so mi tega moža naslikale v svetniškem sijaju. Bil sem premlad in preveč razborit, da bi tak lik name napravil večji vtis. Pač pa sem se kmalu srečal tudi z Blažetom in Nežico, a ne v nedeljski šoli, temveč v vesolju. Takrat je namreč v Pionirskem listu izhajal znanstvenofantastični strip Blaže in Nežica v vesolju.

'Odmrznjeni' Slomšek

Od teh mladih let je potem Slomšek ostal nekako 'zamrznjen' v moji zavesti, dokler ni postopoma stopil popolnoma v ospredje mojega razmišljanja o uspešni in učinkoviti pedagogiki. Kljub staromodnosti jezika, v katerem danes beremo Slomška, je njegov pedagoški koncept brezčasen in zato tudi danes moderen. Izpostavil bi dve njegovi temeljni ideji, s katerima je prežeto vse njegovo pedagoško delovanje.

Najprej ideja o nujnosti vzgoje otrok k dostojnosti in občemu spoštovanju vsega, kar ljudem prinaša mir, zadovoljstvo in blaginjo; in drugič: naravnost učnih metod k učenju ter utrjevanju temeljnega znanja in spretnosti, na katerih lahko gradimo umno in uspešno gospodarjenje ali pa nadaljnje učenje na vseh stopnjah, od poklicnih šol do univerze. Branje drobne knjižice *Blaže in Nežica v nedeljski šoli* nas opomni na mnoge zablude današnje permisivne in površne vzgoje. Zato se v narodu izgublja čut za omikanost. Sam omikanost

razumem kot združitev olikanosti, prijaznosti, izobraženosti in kulturnosti. Prav ta združenost temeljnih človeških vrlin uvršča Slomška v vrh slovenskih pedagogov.

Slomšek, zavetnik učiteljev

Društvo katoliških pedagogov Slovenije je Slomška sprejelo za svojega zavetnika. S to odločitvijo je društvo sprejelo Slomška tudi kot velikega učiteljskega vzornika in kot strokovno avtoriteto, na kateri je mogoče graditi osebno učiteljsko kariero. Ob tem ima društvo veliko moralno dolžnost, da promovira Slomška v javnosti ter da v teoriji in praksi spodbuja razvoj antropološke holistične pedagoške doktrine, za ka-

tero je enega od temeljnih kamnov prispeval prav naš zavetnik.

Učitelj s pedagoškim navdihom

Za Slomška velja misel Leroya Eimsa o presežnem učinku učitelja: "Učitelj je, kdor vidi več kot drugi, dlje kot drugi in prej kot drugi." Povedano v starozaveznem jeziku, je učitelj prerok, človek, ki so mu razodete stvari, ki jih drugi ne vidijo. Njegova naloga je, da svoje spoznanje posreduje drugim. Zato učitelj ne more biti kdor koli. Učitelj s pedagoškim navdihom, s preroško besedo govori v duhu resnice, z jasnim poudarkom, kaj je prav in kaj ni. Poslušalcem – učencem – posreduje misli, ki jih ti spoznajo kot svoje lastne, pa

zanje niso vedeli, da jih imajo. To sproži popolno povezanost učitelja z učenci, ker jim razodeva njih same; takšne, kakršni so v samem sebi in v svetu, v katerem živijo. Učitelj – prerok se ne meni za učne načrte in ČRUS-e, (časovno razporeditev učne snovi) ker njegovo bogastvo in védenje, predvsem pa modrost močno presegajo šolsko politiko in njena pravila ter navodila. Učitelj te vrste ni papagaj modnih trendov, ne ovca javnomnenjskih in političnih 'liderjev' vseh vrst. Je to, kar si od učitelja želi vsak učenec: da vidi več, dlje in prej. ■

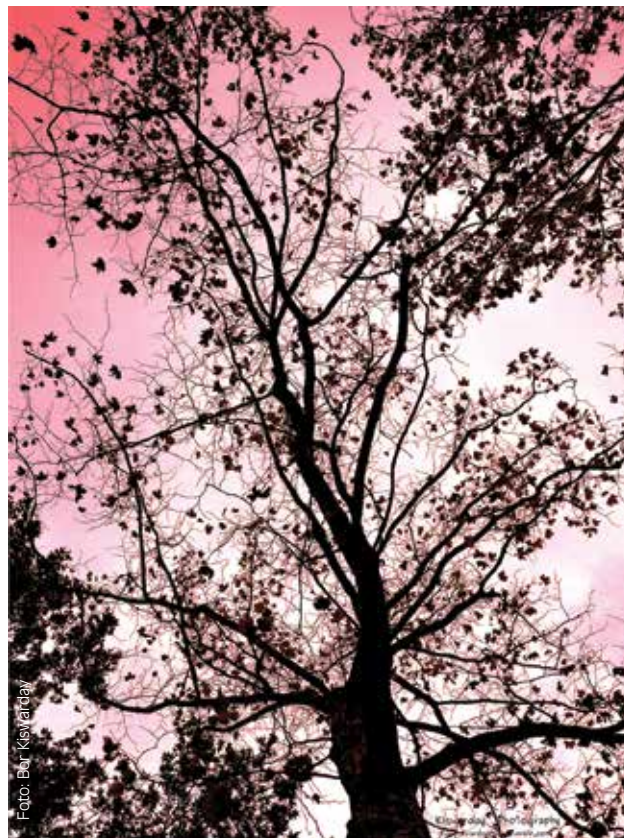

Foto: Bar Kiseljardaj